

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Юлиан Куюмджиев,

АМГИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив,

за дисертационния труд на Людмила Станишева Георгиева

на тема „Специфика и организация на работата и особености в статута на професионалния оперен хоров певец в Германия (въз основа на практиката в Хамбургската държавна опера)“

за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“

Людмила Георгиева е завършила НМА "Проф. Панчо Владигеров" със специалност „Класическо пеене“ през 1991 г. Има значителен опит като хористка в Детския хор на БНР, Хора на Софийските учителки, Камерен ансамбъл „Мадригал“. От сезон 1992/1993 г. е член на оперния хор на Хамбургската държавна опера, където участва в повече от 120 музикалносценични произведения от барока, класиката, романтизма и ХХ век като хорист, но и в малки солови роли. През 2006 г. изпълнява ролята на Розина от „Севилският бръснар“ на Дж. Росини в Старозагорската опера. Била е солистка в кантатно-ораториални произведения от Й. С. Бах, А. Вивалди, В. А. Моцарт, К. Сен-Санс, К. Орф, както и гост-хорист в редица оперни театри в Германия и в хора на Северногерманското радио (NDR).

Людмила Георгиева изнася и камерни концерти с арии и песни от български композитори в различни зали, църкви и културни институции в Хамбург, Берлин и ХанOVER, развива и активна дейност като организатор

на концерти за българската общност в Хамбург, която има важно значение за съхраняването на българската културна идентичност в Германия. През 2018 г. е удостоена с грамота от Агенцията за българите в чужбина за съществен принос в съхраняването и популяризирането на българската култура, традиции и духовност.

Дисертационният труд на Людмила Георгиева включва увод, четири глави, заключение, приноси, библиография и приложения с общ обем 189 страници. Темата на труда е свързана с дългогодишната хорова практика на авторката, по-голямата част от която (28 години) е в Хамбургската държавна опера. В увода Людмила Георгиева представя обекта на изследване – „работата на професионалния оперен хоров певец“, предмета на изследване – „спецификата, организацията и особеностите на работата на оперния хоров певец в Германия“, целите на изследване – „да допринесе за изясняване, конкретизиране и осъзнаване на спецификата на работата на професионалния оперен хоров певец“ и „да даде практически насоки на младите оперни изпълнители, които правят своите първи стъпки в това изкуство, стремейки се към специализация или работа в Германия“ (с. 5), както и методите на изследването.

Първата глава разглежда в историческия план формирането на професионалния оперен хоров певец в Германия, представя конкретните изисквания към неговото обучение с цел формиране на определени знания, умения и способности, както и етапите в неговото изграждане, изяснява спецификата на оперния хор в сравнение с други професионални хорови състави. Втората глава е посветена на характерните особености на изпълнителската работа на професионалния оперен хоров певец – индивидуална подготовка, репетиционен процес, взаимоотношения в хоровия колектив, както и между хористи и диригент, взаимодействието

между хористи и солисти, особеностите на творческия процес на оперния хорист. Третата глава представя Хамбургската опера – институцията, в която Людмила Георгиева работи почти 30 години, нейната история и съвременна структура, функциите на т.нар. надзорен съвет и правата на т.нар. работнически съвет, начините за финансиране и самофинансиране, политиката на операта за привличане на публика и особено образователните програми за деца и юноши. В края на тази глава авторката дава информация и за изявите на български оперни певци на сцената на Хамбургската опера. Бих препоръчал осъвременяване на литературата при историческия раздел на тази глава (с. 101 – 104), а и изобщо на използваните музикалноисторически източници, тъй като цитираните заглавия са отпреди няколко десетилетия, а през последните години на български език бяха публикувани нови издания по история на музиката. В последната, четвърта глава Людмила Георгиева представя колективното трудово договаряне в областта на музикалносценичните изкуства в Германия и съответните синдикати, които защитават правата и на членовете на оперните хорове, проблемите на социалното осигуряване и подпомагане, на защитата на изпълнителските права, на трудовите правоотношения – например организацията на работното време и отпуските в оперните театри, акцент е поставен върху специалните правила за работа на оперните хорове, върху задълженията и правата на оперните хористи, както и тяхното заплащане.

Анализите и обобщенията в дисертационния труд на Людмила Георгиева се основават на дългогодишната ѝ работа в хора на Хамбургската държавна опера. Стремезът ѝ да очертае цялостна картина на професионалния оперен хоров певец в Германия, което безспорно е принос на труда, определя и структурата на текста, отделните глави на които са насочени към различни аспекти на тази професия, които са

разгледани и коментирани в детайли. Споделеният личен опит на докторантката е полезен за български певци, които биха се насочили към тази професия и биха търсили реализация в оперни театри в Германия. Във връзка с това приноси са и сравнителните анализи на законодателството в Германия и България, което се отнася до професията на оперния хоров певец. Текстът притежава несъмнена практико-приложна стойност, но формулираните от Людмила Георгиева приноси на с. 172 – 175 се нуждаят от прецизиране и редуциране (част от тях всъщност представляват задачи на изследването), за да се открие по-ясно личният принос на докторантката. Също от редуциране се нуждае и авторефератът.

Трудът дава богата информация и разширява представата за съвременната музикалносценична практика в Германия, в частност за функционирането на оперните хорове. Въз основа на приноса на докторантката давам положителна оценка на труда и препоръчвам на уважаемото научно жури да присъди на Людмила Станишева Георгиева образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“.

18 май 2021 г.

проф. д-р Юлиан Куюмджиев